

Medias makt og psykologer på gjerdet

PUBLISERT 1. juli 2019

- For NRK faller det naturlig å innkalle en psykiater til samtale om ulike samlivsformer. («Senfredag» 14.2.).
- Naturmedisinere må lære legene medmenneskelighet, skriver Arbeiderbladet 17. februar.
- Eller hva med «Jeg-spalten» i A-magasinet? To medisinere får sjalte og valte med leserens psyke.

«Psykologiske resonomenter tillegges sjelden noen særlig vekt i offentlig debatt, til tross for fagets verdifulle og mangefoldige innhold. Til det har psykologer en altfor beskjeden plass i rampelyset»

Vi er vant til dette. Bare sjelden opplever vi psykologisk argumentasjon i mediene, selv innen vårt eget fagområde. Psykologen glimrer med sitt fravær, er rett og slett ikke med på laget når debatten blomstrer. Psykologer har foreløpig ikke fått tak i denne nær sagt livsviktige inngangsbillett til det informasjonsoppkomme som mediene representerer. Aviser, radio og fjernsyn beskriver verden – vi sitter på gjerdet.

Og det er en ubehagelig og en uverdigg plassering. For pressens makt er stor, dens innflytelse enorm.

SKALVEIT.

Hansken er kastet, tør vi ta den opp:?

En bok på 200 sider er ufarlig, men avisenes stemme gir gjenlyd, sa Napoleon. Han skjønte allerede dengang det psykologer har vanskelig for å forstå og ta konsekvensen av. Husk at Ronald Reagan vant to amerikanske presidentvalg på grunn av sine evner foran fjernsynskameraene. Vi kommer ikke utenom: Innpass i mediene er innpass i folks bevissthet. Det mediene formilder er liksom allemannseie. (– Kampen om sydpolen er ikke vunnet før avisene får nyheten, sa Roald Amundsen.)

For oss som en tilbaketrukket faggruppe, betyr dette at våre erfaringer er ukjente for folk flest. Innadventhet har gitt oss en diffus profil både hos journalister og mannen på gata. Psykologiske resonanser tillegges sjelden noen særlig vekt i offentlig debatt, til tross for fagets verdifulle og mangefoldige innhold. Til det har psykologer en altfor beskjeden plass i rampelyset, og vi må ta mye av skylden for dette på egen kappe. For psykologer har muligheter til å nå fram i media. Vi burde igrunnen følt det som en plikt å presentere psykologisk tankegods i debatter som utvidede TV-tilbud, reklame,

helsevesen, barneoppdragelse etc. Psykologer har et ansvar for å spre sin viten, og vi har faktisk mulig for å bedre dialogen med presse og kringkasting.

Norske journalister er interessert i å gi publikum best mulig sakkunnskap og stadig nye innfallsvinkler i sine reportasjer. Men journalister er ikke allvitere, og kjenner som regler ikke til kilder med psykologi-bakgrunn, sier lederen for Norsk journalistlag, Anne Skatvedt. Hun tror absolutt de fleste journalister er interessert i et bedre samarbeid med psykologer, såfremt disse tør mene noe, tør å stå frem.

– **Men dere må** være flinke til å presentere hva psykologer kan, konkretisere temaområder der lesere, seere og lyttere vil ha glede og nytte av deres kunnskap. Et annet og viktig poeng er at journalistene på en enkel og rask måte må kunne få tak i dere, forteller Skatvedt.

Hansken er kastet, tør vi ta den opp?

Joar Vittersøs innlegg «Ikke med på laget. Om medias makt og psykologer som sitter på gjerdet». Illustrasjon Svein Nyhus. Publisert mai 1986.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 56, nummer 7, 2019, side 538